

Sygn. akt IV Pz 19/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2017r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka (spr.)

Sędziowie: SO Bożena Czarnota

SO Alicja Romanowska

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2017r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu (...) Spółce z o.o. w E.

o zadośćuczynienie

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 16 marca 2017r., sygn. akt IV P 83/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt IV Pz 19/17

UZASADNIENIE

Powód P. K. wniósł do Sądu Rejonowego w Elblągu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pozew przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w E. o zapłatę kwoty 75.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 czerwca 2007 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że w dniu 19 czerwca 2007 roku wykonywał swoją pracę jako ładowacz nieczystości stałych i w tym dniu około godziny 13 doznał urazu barku lewego. Podał, że z uwagi na dolegliwości bólowe oraz pogorszący się stan jego zdrowia, w okresie od dnia 25 czerwca 2007 roku do dnia 4 lipca 2007 roku przebywał w szpitalu, gdzie rozpoznano przebyty zawał serca. Powód dodał, że otrzymał skierowanie do szpitala specjalistycznego w B., gdzie przeprowadzono zabieg koronarografii. W tym stanie rzeczy, powód domagał się zasądzenia od pozwanego zadośćuczynienia za doznany uszczerbek na zdrowiu.

W odpowiedzi na pozew pozwana Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w E. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że w dniu 27 września 2007 roku powód dostarczył do działu kadr pozwanego pismo, w którym zgłosił, iż w dniu 19 czerwca 2007 roku uległ wypadkowi przy pracy, na skutek czego, pozwana

przeprowadziła przewidziane prawem postępowanie zakończone protokołem. Powołany przez pozwaną zespół powypadkowy dokonał ustaleń dotyczących okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy i stwierdzono, że przyczynami wypadku były schorzenia samoistne pracownika, lekceważenie przez niego zagrożenia, zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem oraz niewłaściwe uchwycenie klapki pojemnika.

W ocenie pozwanej, żądanie powoda było nieuzasadnione, gdyż pozwana nie ponosiła żadnej winy za stan zdrowia powoda. Pozwana spółka podniosła także zarzut przedawnienia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 16 marca 2017r. Sąd Rejonowy w Elblągu zawiesił postępowanie w oparciu o art. 177 § 1 pkt 3 kpc.

Sąd I instancji zważył, że zgodnie z treścią przepisu art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej.

Pełnomocnik powoda wskazał, że w dniu 14 lutego 2017 roku P. K. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o wypłatę odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy - przy czym treść zgłoszonego roszczenia pokrywa się z przedmiotem niniejszego postępowania. Dodał, że obecnie trwa postępowanie przez Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1242) z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługują następujące świadczenia: zasiłek chorobowy - dla ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową; świadczenie rehabilitacyjne - dla ubezpieczonego, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokują odzyskanie zdolności do pracy; zasiłek wyrównawczy - dla ubezpieczonego będącego pracownikiem, którego wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu; jednorazowe odszkodowanie - dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu; jednorazowe odszkodowanie - dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty; renta z tytułu niezdolności do pracy - dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej; renta szkoleniowa - dla ubezpieczonego, w stosunku do którego orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie spowodowaną wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową; renta rodzinna - dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty uprawnionego do renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej; dodatek do renty rodzinnej - dla sieroty zupełnej; dodatek pielęgnacyjny; pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą.

Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego mogą nie rekompensować pracownikowi wszystkich szkód, których doznał w następstwie wypadku przy pracy.

W takiej sytuacji pracownik może dochodzić od pracodawcy roszczeń odszkodowawczych na podstawie przepisów kodeksu cywilnego. Poszkodowany w następstwie wypadku przy pracy pracownik może dochodzić od pracodawcy jednorazowego odszkodowania za uszczerbek majątkowy, zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę oraz renty.

Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, o którym mowa w art. 445 § 1 k.c. obejmuje cierpienie fizyczne oraz psychiczne, występujące u poszkodowanego zarówno bezpośrednio po wypadku, jak i mogące wystąpić w przyszłości. Przy ustalaniu rozmiaru krzywdy sąd bierze pod uwagę takie czynniki, jak: stopień i czas trwania cierpienia fizycznych oraz psychicznych (w szczególności czas pobytu w placówkach medycznych, przeprowadzone operacje, rehabilitacja itp.); ich rodzaj oraz intensywność; trwałość skutków doznanej szkody (kalectwo, oszpecenie ciała itp.); prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia); wiek poszkodowanego; niemożność wykonywania zawodu,

uprawiania sportów, pracy twórczej, posiadania dzieci; utratę kontaktów towarzyskich i możliwości atrakcyjnych wyjazdów.

Świadczenie dochodzone od pracodawcy jest jednak świadczeniem uzupełniającym, bowiem w przypadku odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, pierwszorzędną odpowiedzialność ponosi Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Z uwagi na powyższe, na mocy art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła pozwana.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik rozstrzygnięcia, a mianowicie:

- art. 177 § 1 pkt 3 kpc przez jego błędną wykładnię w sytuacji gdy rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy nie zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej.

W związku z powyższym pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że postanowieniem z dnia 16 marca 2017 r. sąd pierwszej instancji zawiesił postępowanie w sprawie, jako podstawę takiego rozstrzygnięcia podał art. 177 § 1 pkt 3 kpc. Z takim rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego nie sposób się zgodzić z następujących przyczyn.

W pierwszej kolejności pozwana podniosła, iż sąd dokonał błędnej wykładni przedmiotowego przepisu. Sąd ma bowiem możliwość zawieszenia postępowania jedynie w przypadku, gdy wydanie przez niego rozstrzygnięcia w sprawie zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej. Taki zaś przypadek nie ma miejsca w przedmiotowej sprawie. Powód dochodzi bowiem od pozwanej „zadośćuczynienia za doznany uszczerbek na zdrowiu”. Sąd dokonuje rozstrzygnięcia na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego i w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego - o czynach niedozwolonych, w szczególności art. 444 kc i dalszych. Żaden z występujących tam przepisów nie stanowi, iż ewentualne przyznanie odszkodowania czy też zadośćuczynienia uzależnione jest od wydania przez organ administracji publicznej uprzedniej decyzji. Podnieść należy dalej, nawet ewentualne wydanie przez organ takiej decyzji nie wiąże sądu w przedmiotowej sprawie, który nie jest w żaden sposób związany treścią takiej decyzji, ani zawartymi w niej ustaleniami faktycznymi (tak P. Grzegorzczak, [w:] T. Ereciński -red.- Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I, Warszawa 2016).

Taki pogląd znajduje także odzwierciedlenie w judykaturze. Wskazać bowiem można, iż „z art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. wynika, że sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej. W toku sprawy sąd może zatem zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji administracyjnej. Przesłanka ta występuje tylko wtedy, jeżeli treść decyzji stanowi konieczny element podstawy rozstrzygnięcia merytorycznego bądź formalnego sprawy cywilnej. Oceniając znaczenie uregulowania przyjętego w art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c, należy wskazać, że rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej, jeżeli jej treść stanowi konieczny element podstawy rozstrzygnięcia merytorycznego lub formalnego sprawy cywilnej” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 lutego 2014 r., sygn. I ACa 1282/13). A także dalej „w toku sprawy sąd może zawiesić postępowanie z urzędu między innymi jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji administracyjnej (art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c). Przesłanka ta występuje tylko wtedy, jeżeli treść decyzji stanowi konieczny element podstawy rozstrzygnięcia merytorycznego bądź formalnego sprawy cywilnej” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012, sygn. V CSK 525/11). Taki stan rzeczy nie występuje natomiast w przedmiotowej sprawie.

Mając powyższe na uwadze pozwana wniosła jak na wstępie.

Sąd Okręgowy zważył , co następuje:

Zażalenie skarżącej nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą zawieszenia postępowania przez sąd pierwszej instancji był przepis art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c., z którego wynika, że sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej.

Zwrócić należy uwagę, że możliwość zawieszenia postępowania w przypadkach objętych art. 177 kpc nakłada na sąd obowiązek rozważenia wszystkich okoliczności sprawy i podjęcia decyzji odpowiedniej w konkretnej sytuacji, uwzględniającej celowość czasowego powstrzymania się z rozpoznaniem sporu. Przewidziana art. 177 § 1 pkt 3 kpc podstawa zawieszenia postępowania sądowego, nawet bez wniosku stron, obliguje sąd do uprzedniego ustalenia czy zachodzi zależność rozstrzygnięcia sporu od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej. Łączy się to ze stwierdzeniem niedopuszczalności drogi sądowej dla rozstrzygnięcia w postępowaniu cywilnym kwestii należących do drogi administracyjnej.

Przyjmuje się, że jeśli decyzja administracyjna dotycząca tej kwestii będzie miała konstytutywny charakter i tym samym stanowić będzie konieczny element formalnego lub merytorycznego rozstrzygnięcia w postępowaniu sądowym, prejudycjalnie je poprzedzając, to zawieszenie postępowania sądowego jest obligatoryjne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2009 r., V CSK 241/08, wyroki z dnia 8 grudnia 1995 r., III CRN 50/95, i z dnia 27 kwietnia 2006 r., I CSK 22/06).

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Gdańsku w postanowieniu z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie III AUz 24/14, gdzie sąd ten podkreślił, że:

W odniesieniu do zagadnień prejudycjalnych rozstrzyganych decyzją administracyjną o charakterze deklaratorywnym, konieczność zawieszenia postępowania istnieje tylko wtedy, gdy przekazanie sprawy na drogę postępowania administracyjnego ma bezwzględny charakter, tj. sprawa nie ma w ogóle cywilnoprawnej natury. Jeżeli zaś na drogę postępowania administracyjnego przekazano sprawę cywilną (czyli sprawę wynikającą ze stosunków cywilnoprawnych), to zawieszenie postępowania nie jest obligatoryjne i sąd władny jest rozstrzygnąć tę kwestię samodzielnie. Zawieszenie postępowania nie jest wtedy konieczne, chociaż może być celowe.

Wskazać należy, że decyzje konstytutywne to takie, które mają charakter kreacyjny. Tworzą one, albo zmieniają lub też uchylają określone stosunki prawne, a skutek ten powstaje właśnie z mocy danego aktu administracyjnego. Odmiennie akty deklaratoryjne – akty te potwierdzają skutki prawne, których bezpośrednia geneza związana jest nie z samym aktem administracyjnym, lecz z ustawą.

W niniejszej sprawie powód domaga się od pozwanego pracodawcy roszczeń uzupełniających z tytułu wypadku przy pracy jakiego doznał w dniu 19 czerwca 2007r. wynikających z przepisów kodeksu cywilnego. W toku procesu wystąpił do organu rentowego o wypłatę jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy.

Ponieważ wydana przez pozwanego decyzja (pozytywna lub negatywna) będzie miała jedynie charakter deklaratorywny, zawieszenie postępowania sądowego w sprawie o zadośćuczynienie nie ma charakteru obligatoryjnego.

Nie można jednak zgodzić się ze stanowiskiem pozwanej, że wydana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzja w przedmiocie jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy nie będzie miała mocy wiążącej dla sądu. Podnieść należy, że utrwalone zostało w judykaturze stanowisko, że sąd w postępowaniu cywilnym jest związany ostateczną decyzją administracyjną, niezależnie od jej charakteru deklaratorywnego, czy też konstytutywnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2004 r., V CK 251/04, i uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2007 r., III CZP 46/07, OSNC 2008/3/30).

W przypadku wydania pozytywnej decyzji przez ZUS, będzie ona rozstrzygała o prejudycjalnym zagadnieniu, a mianowicie czy zdarzenie z dnia 19 czerwca 2007 roku można zakwalifikować jako wypadek przy pracy, co jest podstawą zgłoszonego żądania.

Nadto co podkreślał Sąd Rejonowy:

„Cywilnoprawna odpowiedzialność pracodawcy za skutki wypadku przy pracy ma charakter uzupełniający. Pracownik nie może dochodzić odszkodowania i renty na podstawie art. 444 kc przed rozpoznaniem jego roszczeń o świadczenia przysługujące na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) -wyrok z dnia 29 lipca 1998 r. II UKN 155/98.”

Choć nie jest to stanowisko jednolite w orzecznictwie, Sąd Okręgowy powyższe stanowisko aprobuje. Wszystkie powyższe argumenty przemawiają za celowością czasowego zawieszenia sporu.

Biorąc powyższe pod uwagę , na zasadzie art. 385 kpc w zw. z art. 397 par.2 kpc , Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji .

/SSO Alicja Romanowska/ / SSO Renata Żywicka / /SSO Bożena Czarnota /